

Trupuri (Teritorii)

Odată, în viitor, când va fi noapte pe șoseaua București-Alexandria și doar farurile de fază lungă și-o liniște cruntă îi vor servi drept electrozi conectați din beznă și șoc la fruntea lui azvârlită anapoda în parbriz, prin mintea lui Toma se vor derula următoarele secvențe:

- vântul ce ridică-ntr-o parte marginea unei pături mâncate de molii, prinsă în cuie de rama unei uși absente, descoperind clarobscurul dintr-o încăpere;
- zăpadă multă, voci de copii;
- o pasăre, probabil un uliu; zboară foarte jos, la nivel cu câmpia scaldată în secetă și război;
- o rochie de mireasă ce dispare în jos pe scările înguste ale Fântânii Secrete;
- un bici ce se ridică în ură și se azvârle cu toată forța pe spinarea pământului;
- o decorație strălucitoare ce se rostogolește prin aer de două-trei ori înainte să dispară dincolo de un zid de beton;
- un alt obiect – o monedă ținută în palmă de un copil care tocmai a scurmat după ea în pământul cleios de la cetate;
- mâinile lui care pliază o parașută.

Cu siguranță își va aminti mult mai mult de-atâta, dar doar imaginile astea îi vor rămâne întipărite pe cortex clare și curate ca cristalul, dezbărate de semnificație, golite de orice fel de emoție, salvate cumva – da, ăsta e cuvântul,

salvate din timpul incendiat, o succesiune rapidă de imagini statice care i se va repeta obsesiv mult după ce ambulanțele și doctorii or să dispară din cadru și gheața de pe șoseaua București-Alexandria se va fi topit.

Se face ziuă în dreapta și-n stânga. În sud, la câmpie, zorile nu pierd vremea pe drum. Mai ales primăvara. Dau năvală peste curți și câmpuri fără să le pese dacă-și zdrelesc pielea fină de acoperișuri de case, stâlpi de telegraf sau turla bisericii. Dintr-odată, apa Dunării nu mai e neagră, ci galbenă. Aurie sau albastră n-a fost niciodată, de când o știe Toma. Portocalie poate, cărămizie, maronie – depinde de ce chimicale s-au deversat în ea peste noapte, de la tăbăcărie. Aici, în Celei, vin zorile și casele devin case, drumul drum, copacii copaci. Numai oamenii nu devin oameni odată ce le cade lumina dimineții pe creștete.

— Tomiță, tot nu te treziși, mă, băiete...? Că acum vine prânzu'.

E vocea maică-sii. Margareta Stratan nu doarme niciodată. Noaptea suferă de insomnii și patrulează prin casă ca o fantomă coafată. Citește reviste în care Monica Columbeanu se dă peste cap, se uită la televizor la telenovele în reluare. Uneori croșetează sau face macrameuri pe care crede că Livia o să le vândă ca artă tradițională prin Roma, pe bani mulți. Ziua vorbește încontinuu și atinge cu mâinile toate obiectele din casă și din grădină. E slabă și țeapănă și suferă cu glanda tiroidă încă din tinerețe.

— Vezi de vaca aia, că tre' mulsă.

Își face de lucru cu niște țoale răsfirate alandala pe laviță. Le împătorește cu viteza luminii și le-așază ordonat una peste alta.

— Nici ieri n-o mulseși. Nici alaltăieri. Nelu e plecat la oraș cu brânza, nu mai e cin' s-o mulgă astăzi.

Nelu nu e taică-so. Taică-so a murit de ceva ani buni, de ciroză. Nelu e un vecin. Mare cât ușa de la intrare când

era din lemn de stejar – acum e din termopan și e dublă ca dimensiune, cât s-ar îngrășa nea Nelu, tot poa' să pătrundă și să iasă pe ea fără efort. Asta și face, cel puțin o dată pe zi. Vine neinvitat, ca la el acasă. Se cafelește cu tușa Margareta și uneori se și țuculesc. Mai face și ceva treabă prin curte, ce e drept e drept. Mai taie un lemn, mai mulge animalul, mai plivește porumbul. Pogonul din spatele casei i l-au dat lui să-l muncească, să pună zarzavat acolo cât a fost Toma plecat, că și-așa n-avea cine să se ocupe de el. Fac jumate-jumate din profitul de la oraș, unde duce nea Nelu legumele să le vândă. Când s-a întors Toma de pe front, au păstrat aranjamentul. A fost convenabil. Mai întâi că Toma n-a avut nici un chef să treacă direct de la pușcă la sapă, apoi că bani deocamdată nu le trebuiau. Ce l-a plătit Ministerul Apărării plus pensia maică-sii, alocația copilului și ce le-o mai trimite Livia din Italia o să le-ajungă un an, doi, acolo, să trăiască cum or trăi. Pe urmă mai vede el. Și-o găsi ceva de lucru.

Toma își întinde ciolanele sub pătură și deschide ochii. Maică-sa a ieșit din cameră și boscorodește ceva în drum spre bucătăria de vară. În locul unde ar fi trebuit să fie fereastra care dă spre grădina de zarzavaturi acum e o gaură mare în perete, dincolo de care soarele stă tolănit peste niște grămezi de moloz. Toma rămâne așezat pe marginea patului în pijamale, cu călcâiele murdare proptite în puful de poliester al carpetei mov luate de Livia de la mall din Craiova. Se holbează la gaura din perete. I se pare absurd că e atâta liniște. Nu urlă nimeni, nu trage nimeni cu mitraliera. Doar un cârd de găște sălbatice, undeva pe fundal. I se pare absurd că miroase a pâine prăjită.

— Ia du-te de-l scoală pe putoarea aia de tac-to, că de mine nu vrea s-asculte.

O altă voce familiară răzbate din camera alăturată. Apoi o făptură plăpândă, de pe altă lume, deschide ușa și dă năvală în încăpere, sare în pat peste cearceafuri ca o insectă

enormă și-și încruciează brațele în jurul gâtului lui. Într-o clipă gaura din perete dispare și în locul ei apar fereastra de termopan și cele două ghivece cu tuberoze pe pervaz.

— Tată, azi mergem la cetate cu școala. Să-nvățăm cum i-au căsăpît romanii pe daci.

Au trecut trei săptămâni de când a plecat Livia. Nici un telefon, nici un e-mail, carte poștală, nimic. Nici pe Răducu nu l-a sunat. Apa de la cișmea e rece. Toma își înfundă fața în căușul palmelor și se gândește la ea. Stă cu picioarele desculțe înfipte-n iarbă și câțiva gugustiuci își fac de lucru aciuțați la câțiva pași de el, prin vița-de-vie. Își amintește cât a fost de surprins când a văzut-o prima oară după ce s-a întors de pe front. I s-a părut atât de frumoasă. De zece ori mai frumoasă decât și-o închipuia acolo, departe. Dar alta. Altă femeie. Nu Livia lui. Nu și-a bătut atunci capul să înțeleagă ce înseamnă transformarea asta, dacă s-a petrecut în el sau în ea sau între ei doi.

— Auzi, Toma...

Maică-sa s-a înființat lângă cișmea cu mâinile în șolduri. Prin șuvoiul de apă care-i curge acum peste cap și ceafă, Toma îi vede șorțul de bucătărie imprimat cu portocale, banane și struguri.

— Ai tu grijă să pui fân proaspăt la cotețe, că de când zic și tot uit. Se ouă alea în găneț pân' la gât.

— Pun, mamă, o să pun. Livia n-a sunat nici aseară?

— A sunat. A zis că-i bine.

— Atât-a zis? De mine n-a-ntrebat?

— Ba a-ntrebat, fata, da' ce era să-i zic... doar erai dus la cârciumă cu cine erai dus. Cu cine te duseși?

Își aruncă apă peste umeri pe spate și se freacă la subțiori. Are pielea zgribulită pe brațe și pectorali. Ar trebui să fie prin preajmă o femeie care să știe să aprecieze momente ca astea.

— Cu cin' să fiu... Singur. Credeam că dau de Costi, că nu-l mai văzui de nu știu când...

Din ce în ce mai des, în lunile astea de când s-a întors acasă, Toma adăstează pe la cârciumă. Face cinste oricui se nimerește. De obicei la vârsta a treia, că tineretul s-a evaporat din sat. La crâșmă, oamenii stau cu mâinile noduroase ancorate de gâtul sticlelor, cu expresii indescifrabile (unde va între nostalgie și amar, o mezalianță între trecut și prezent, fără ca viitorul să figureze în vreun fel) pe fețe și mai mult tac. Își bălângănesc capul încet, adus din ceafă, și bodogănesc mai mult pentru sine. Uneori mai comentează câte-o știre de la televizor din ziua respectivă. De obicei ajung unanim la o singură concluzie: „E toți niște porci corupți, n-ai ce să le faci. I-o le-nchid televizoru-n nas când îi văd“. Așteaptă să treacă timpul. Așteaptă să se-nchidă crâșma ca să aibă motiv să se ducă acasă. Uneori mai vine poliția, trage mașina la șosea, își trânteste șapca și bastonul pe teighea și bea și ea. Când vine poliția, atmosfera e ceva mai alertă. Mai zice de crime, de arestări, de violuri petrecute prin jurisdicție. Costică era mereu prezent la datorie. Costică era o piesă indispensabilă pentru bunul mers al lucrurilor în cadrul Poliției Municipiului Corabia. Costică putea să bea cât vroia – asta nu-i afecta abilitățile de șofer. Băga luminile și sirena la Dacia Logan și-i ducea pe ceilalți domni polițai fiecare pe unde trebuia să ajungă în noaptea cu pricina, la neveste sau la amante.

Tocmai de-asta i se pare ciudat lui Toma că prietenul lui n-a mai apărut pe la cârciumă în ultima vreme.

— Oooo, fratele meu Toma – zicea Costi cu gura lui mare plină de dinți și-l bătea pe umăr bărbătește. Ia zi, cetățene, dai ceva fin de băut în seara asta la poliția care te ocrotește? Un Martini, ceva?

Îi plăcea să stea la taclale cu Costi. Avea o memorie excepțională băiatul ăsta. Ținea minte tot felul de chestii de nu știu când. Cu Cristi, cu gagici, cu bârfe din sat vechi de zece ani, cu tot ce-avea nevoie Toma să-și amintească. În trei seri consecutive pe la începutul primăverii i-a adus

la zi toate evenimentele pe o rază de 30 de kilometri petrecute cât a fost Toma plecat. Parcă doar stând la tejghea La Viorel cu Costi avea senzația că începe să se întoarcă cu adevărat acasă.

— Mai știi, mă, când eram la Dunăre în vara aia – kald ca dracu' – și umblau șalupele în sus și-n jos – ce naiba duceau atâta? – nu știu ce duceau, da' una după alta veneau și nebunu' ăla zice: „Bă, io fac pariu pe doi litri de țuică că înot până la șalupă și-napoi. Ia binoclu' și benoclează-te“, zice, „să mă vezi!“. Și s-a dus, mă, mai știi? „Băi, Cristi, tu ești nebun la cap?“, i-am zis. S-a dus, mă! Și șalupele alea io cred că treceau nu pe partea asta, a noastră – dincolo treceau, pe la bulgari. Avea băiatu' ăsta o forță-n mușchi... cât era el de mic. Hai! Dă-ncoa' să bem pentru sufletul lui!

De faza cu șalupele Toma nu-și mai amintea. Își amintea însă de un alt episod de la Dunăre. Când era să se înece Amalia și au sărit amândoi după ea – el și Cristi. Cristi a înotat mai repede ca el și-a ajuns primul la Amalia.

— Stai, frate, liniștit, că doar nu ți-am futut-o. Doar ți-am salvat-o, că altfel o futeai moartă ca pe-Albă-ca-Zăpada, i-a explicat Cristi mai târziu, cu toate că, și mai târziu, tot el a futut-o, nu Toma.

— E prin Pitești, coafeză. Da' am auzit că dă și din buci nițel, așa, ca să-și rotunjească venitul, i-a zis Costi când l-a întrebat de ea.

Vroia să se ducă s-o vadă. Vroia să-i spună de Cristi. Că a fost acolo, a văzut cum s-a întâmplat. Să-i spună că n-a suferit, totul s-a întâmplat într-o fracțiune de secundă.

În ziua în care s-a întors din Afganistan, Livia nu i-a sărit de gât și nu și-a aruncat imediat de pe ea țoalele una după alta și nu și-a lipit țâțele calde de obrazii lui, în conformitate cu scenariul care i se formulase lui în minte, în detaliu, în ultima săptămână de când semnase hârtia